

ארגון הסגל האקדמי בטכניון

The Technion Faculty Association

12.4.2021

לחברי וחברות הסגל בטכניון שלום רב,

הנדון: שיפור תנאי הפנסיה הצוברת לחברי ארגון הסגל הבכיר

לאחרונה ביצע ועד הארגון מספר מהלכים לשיפור דמי הניהול וקבלת תנאים מיטיבים בדמי ניהול בקרנות השתלמות מנוהלות ובקרנות השתלמות בניהול אישי. נזכיר כי ארגון הסגל קיבל תנאים מיטיבים מ-"מיטב-דש" ו-"הלמן-אלדובי" **בקרנות השתלמות בניהול אישי** (נשלח מארגון הסגל בתאריך 6.1.21). במקביל, הופחתו דמי הניהול עבור חברי הארגון בקרן ההשתלמות "אלטשולר-שחם". כמו כן התקשר ועד הארגון עם קרן ההשתלמות "מור" לצורך קבלת **דמי ניהול מופחתים לחברי ארגון הסגל בטכניון** (נשלח מארגון הסגל בתאריך 25.3.21).

במקביל למהלכים בתחום קרנות ההשתלמות, יזם ועד הארגון מהלך רחב גם בנושא קרנות הפנסיה לטובת חברי הסגל בעלי **הפנסיה הצוברת**. חברי סגל אשר גויסו לטכניון החל מ-2004 מפרישים משכרם מדי חודש לקרן פנסיה **צוברת**, לטובת חיסכון פנסיוני לקצבה לאחר גיל פרישה, כמו גם עבור ביטוחים שונים למקרי נכות, אבדן כושר עבודה, מוות וכו'. הפנסיה הצוברת כשמה כן היא והיא נצברת לאורך שנות העבודה של החברים אשר מפרישים ממשכורתם לקרן הפנסיה בנוסף להפרשה של המעביד (הטכניון). לא מן הנמנע שיש בינינו כאלה אשר אפילו אינם יודעים באיזו קרן פנסיה הם מבוטחים. תוכלו לבדוק זאת (וכן מהי קרן ההשתלמות שלכם באותה הזדמנות) במבט חטוף **בתלוש השכר תחת הסעיף של "ניכויים והפרשות לקופות גמל"**. חשוב להתעניין בקרן הפנסיה כי היא למעשה מבטיחה את עתידנו הפיננסי עם היציאה לגמלאות. שלא כמו חברי הסגל בפנסיה התקציבית אשר עם יציאתם לגמלאות נסמכים לטוב ולרע על תקציב הטכניון, חברי הסגל בפנסיה הצוברת יהיו תלויים עם פרישתם לגמלאות אך ורק בקרן הפנסיה הצבורה שלהם.

כיום, יכולים חברי הסגל בפנסיה הצוברת לבחור בעצמם את קרן הפנסיה אשר תנהל בעבורם את הכספים ואף לעבור מקרן פנסיה אחת לשנייה בצורה פשוטה, קלה ומהירה בכל עת שהם חפצים. קרנות הפנסיה השונות נבדלות זו מזו בשורת פרמטרים, ביניהם: תשואות שנתיות, דמי הניהול, מצב אקטוארי, רמות השירות ועוד.

קריית הטכניון, חיפה 32000 טל' 829 2582, 829 2430/29
Technion City, Haifa 32000 e-mail: segel@technion.ac.il פקס: 04-8232058

ועד הארגון ביצע לאחרונה מהלך מקיף, שמטרתו שיפור משמעותי בדמי הניהול של קרנות הפנסיה לחברי הסגל בטכניון בפנסיה צוברת. נערכו פגישות רבות עם מספר לא קטן של קרנות אשר ניאותו להציע דמי ניהול מופחתים לחברי הסגל הבכיר בטכניון. זהו המקום גם להודות לד"ר אבי וסר (גילוי נאות, אבי הוא חבר אישי, ובעברו גם פוסט-דוקטורנט בפקולטה לתעשייה וניהול בטכניון) אשר השתתף מטעמנו בכל הפגישות. לאבי יש ניסיון רב שנים בתחום ניהול כספים והוא בעל ידע וקשרים ענפים בתחום הפנסיוני. אבי נתן מזמנו לטובת העניין ללא כל תמורה. לא ניתן היה להגיע לתוצאות כפי שיפורטו להלן ללא תרומתו של אבי.

התוצאה החשובה ביותר של המהלך הזה תהיה הקטנה משמעותית של דמי הניהול המשולמים היום על ידי החברים, ובהתאמה תיצור אפשרות לסכום חיסכון גבוה יותר שייצבר לזכותם. המשמעות של הפחתת דמי הניהול לאורך השנים היא גבוהה, ועשויה להגיע להיקפים משמעותיים לאורך שנים של צבירה פנסיונית.

תוצאה חשובה לא פחות תהיה העלאת המודעות בקרב חברי הסגל בפנסיה הצוברת לניהול קרן הפנסיה שלהם. בשולי בדברים נציין כי היכולת של חברי הסגל לשפר את מצבם באופן אישי בקרן הפנסיה גבוהה אף יותר מזו שלנו כארגון ונפרט על כך בהמשך.

לפני שנפרט לגבי הצעות הקרנות נציג כמה מושגים בסיסיים הקשורים בקרן הפנסיה:

"הפקדות": אלו ההפקדות החודשיות לקרן הפנסיה אשר מועברות לקרן מדי חודש ע"י המעביד ומורכבות מסכום ההפרשה של העובד ושל המעביד.

"צבירה": סך הסכום שהצטבר בקרן הפנסיה לטובת העובד כולל התשואות מההשקעות שבוצעו ע"י הקרן (בדרך כלל הכספים מושקעים באגרות חוב, חלקן מיועדות לצורך העניין, או במניות).

"דמי ניהול": מתחלקים לשני חלקים: **"דמי ניהול מהפקדות"**, ו**"דמי ניהול מהצבירה"**.

"דמי ניהול מהפקדות": נגבים מתוך כל הפקדה חודשית הנוספת לקרן הפנסיה.
"דמי ניהול מצבירה": נגבים מכלל הצבירה בקרן הפנסיה מדי שנה.

דמי הניהול על ההפקדות נעים בדרך כלל בטווח של **0%--3%**. דמי הניהול על ההפקדה הם חד פעמיים לכל הפקדה. לעומת זאת דמי הניהול על הצבירה נעים בדרך כלל בטווח שבין **0%** ובין **0.5%**. דמי הניהול על הצבירה הם שנתיים, כלומר נגבים כל שנה מחדש (באופן מעשי, חודשית לפי החלק היחסי). שימו לב כי המשמעות של כל שבריר אחוז מדמי הניהול על הצבירה היא גבוהה מכפי שאולי נדמה מאחר ואלו דמי ניהול שנגבים מחדש כל שנה מכל הצבירה שנצברה עד אותה השנה כולל מהרווחים הנובעים מהתשואות. לכן למשל אם הפקדנו **1000 ש"ח** ודמי הניהול על ההפקדה הם **2%** ודמי הניהול על הצבירה הם **0.05%**, הרי שלאורך **30** שנה בעבור אותם **1000 ש"ח** שילמנו **20 ש"ח** באופן חד פעמי כדמי ניהול בגין ההפקדה ובערך **15 ש"ח** במצטבר בגין דמי הניהול על הצבירה. למעשה בגין דמי הניהול על הצבירה סביר מאוד ששילמנו לפחות כפול, כלומר יותר מ-**30 ש"ח**, בהנחה שלקרן יהיו גם תשואות חיוביות לאורך השנים.

הפחתה של **0.05%** מדמי הניהול על הצבירה מתרגמת לחיסכון של עשרות רבות של אלפי שקלים לאורך תקופת החיסכון.

מושג נוסף שהופך להיות למשמעותי ביותר אחרי הפרישה הוא "דמי הניהול למקבלי קיצבה". אלו דמי הניהול שגובה מאיתנו קרן הפנסיה מהצבירה מדי שנה לאחר שאנו יוצאים לגמלאות. חשוב לשים לב גם לנתון הזה.

כל קרן פנסיה מורכבת משני חלקים: "קרן פנסיה מקיפה", ו-"קרן פנסיה משלימה" או "כללית"

"קרן פנסיה מקיפה"- בה מנוהלות הפקדות על חלק השכר שלא עולה על פעמיים השכר הממוצע במשק (שכר ממוצע במשק 2021: 10,551 ש"ח).

"קרן פנסיה משלימה"- (נקראת גם הקרן הכללית) ובה מנוהלים יתרת הכספים הגולשת מעל פעמיים השכר הממוצע במשק. לדוגמא, מי שמשכורתו בחודש מסוים היא 30,000 ש"ח ברוטו, הרי שבערך כשני שלישים מההפקדה שלו באותו חודש עוברים לקרן הפנסיה המקיפה בעוד שהשליש הנוסף עובר למוצר פנסיוני אחר שאחד מהם הוא קרן הפנסיה המשלימה. בקרן זו יש גמישות בהקצאת ההפרשות בין הרכיבים לחיסכון והרכיבים הביטוחיים. יתכן ולחלק מהחברים יתאים מוצר זה, ולאחרים מוצר משלים אחר דוגמת קופת גמל או ביטוח מנהלים. את ההתאמה המלאה (בנושא זה- כמו בכלל נושאי הפנסיה) חשוב וחובה לבצע באופן אישי עם יועץ בעל רישיון.

דמי הניהול הם בדרך כלל שונים על ניהול הקרן המקיפה והקרן המשלימה. אחד ההבדלים העיקריים בין הקרן המקיפה והקרן המשלימה הוא שעל הרווחים של הקרן המקיפה לא מוטל מס ואילו על הרווחים של הקרן המשלימה מוטלים מסים. הבדל נוסף הוא שהקרנות המשלימות אינן יכולות להשקיע באגרות חוב מיועדות (אגרות חוב של המדינה שמיועדות לפנסיה המקיפה).

בניגוד לקרן השתלמות (לדוגמא) שם חשובות בעיקר התשואות ודמי הניהול, הרי שקרן הפנסיה היא מורכבת יותר ויש בה גם מרכיבים ביטוחיים אשר אופן תפעולם ואיכות השירות הניתן בגינם יכולים להשתנות מקרן לקרן. יש משמעות גדולה לאיכות השירות הניתן ע"י קרנות הפנסיה משום שבסופו של דבר הן משלמות לנו את הגמלה החודשית לאחר הפרישה, מנהלות את הערבות ההדדית בין העמיתים וכמו כן הן אחראיות על ניהול מרכיבים ביטוחיים כמו למשל אבדן כושר עבודה, נכות, שאירים ועוד. לכן בבואכם לבחור קרן פנסיה אתם חייבים להביא בחשבון את כלל הפרמטרים הללו ביחד- כאמור, באופן אישי עם יועץ בעל רישיון.

נזכיר לבסוף מושג חשוב נוסף שבדרך כלל אנשים פחות מודעים לו והוא ה"איזון האקטוארי". קרנות הפנסיה נאלצות לשלם פיצויים למבוטחים בגין המרכיבים הביטוחיים, כמו למשל במקרה של מוות ואבדן כושר עבודה. לעתים קורה שסכום הפיצויים באותה שנה גבוה מהמצופה ואז נוצר "גירעון אקטוארי". ייתכן גם שסכום הפיצויים קטן מהמצופה ואז הגירעון האקטוארי הוא שלילי ("עודף אקטוארי"). במקרה של גירעון אקטוארי הקרן מכסה את הגירעון מכספי הקרן. לדוגמא, אם בשנה מסוימת התשואה של קרן הפנסיה עמדה על 5% אבל היה לקרן הפנסיה גירעון אקטוארי של 2%, אז למעשה מבחינתנו התשואה של הקרן באותה השנה היא רק 3%. יש קרנות שמבטחות את עצמן מפני גרעון אקטוארי ויש שלא. הגרעון האקטוארי על פני שנים הוא בהחלט נתון חשוב שיש לו השפעה על מידת האטרקטיביות של הקרן.

כיום כל אחד ואחת מאיתנו יכולים להשוות בין קרנות הפנסיה השונות על שלל מסלוליהן דרך האתר פנסיה-נט: <https://pensyanet.cma.gov.il/Parameters/Index>

שוק הפנסיה כיום עובר מיזוגים וטלטלות, והשתדלנו לסקור מספר חברות פנסיה גבוה ככל האפשר. ישנן קרנות פנסיה נוספות, ובהחלט ייתכן שלא פחות טובות, איתן טרם נדברנו. לכל אחד ואחת מחברי הסגל חופש מלא לפנות לכל חברת פנסיה הפעילה בשוק ולבחור בה.

ועתה, לפירוט הצעות הקרנות איתן הגענו להסכמים. המדובר הוא בקרנות הפנסיה "כלל", "מגדל", "הראל", "מיטב-דש" ו-"אלטשולר-שחם". כדאי להדגיש כי כל אחת מהקרנות הללו שיפרה את הצעתה לדמי הניהול לחברי הסגל של הטכניון לעומת ההצעה שהייתה נהוגה עד כה לפחות באחד הפרמטרים של ההצעה, מבלי להרע אף פרמטר אחר.

החלטנו לחלק את חמש הקרנות לשתי קטגוריות. הקטגוריה הראשונה היא קטגוריה של קרנות פנסיה של חברות ביטוח. בקטגוריה זו נמצאות "כלל", "מגדל" ו-"הראל". הקטגוריה השנייה היא קטגוריה של קרנות פנסיה של בתי השקעות שאינן קשורות ישירות לגוף העוסק בביטוח. בקטגוריה זו נמצאות "מיטב-דש" ו-"אלטשולר-שחם".

סד'	קרן פנסיה	קרן מקיפה		קרן משלימה (כללית)		פרטי התקשרות של הנציגים
		ד"נ מהפקדה (ב- %)	ד"נ מצבירה (ב- %)	ד"נ מהפקדה (ב- %)	ד"נ מצבירה (ב- %)	
1	כלל אופציה *1	1.7	0.05	0	0.01	נציג: ערן אזוגי 052-2474222 erana@clal-ins.co.il
	כלל אופציה 2	0.8	0.135	0	0.01	
2	מגדל אופציה 1	2.25	0	2.25	0	נציגה: הדס טננבאום 050-7700139 hadast@migdal.co.il נציג: אלכס ריכליס 052-6999356 alexandr@migdal.co.il
	מגדל אופציה 2	1.5	0.05	1.5	0.05	
	מגדל אופציה 3	0.8	0.15	0.8	0.15	
3	הראל אופציה 1	2.55	0	2.55	0	נציגה: אפרת חורב 050-6505955 efrate@harel-ins.co.il
	הראל אופציה 2	1.65	0.05	1.65	0.05	
	הראל אופציה 3	0.9	0.14	0.9	0.14	
	הראל אופציה 4	0	0.25	0	0.25	

נציין כי בהצעה של קרן הפנסיה "כלל" לא מדובר בטעות הקלדה. דמי הניהול מהצבירה בקרן המשלימה הם אכן 0.01%.

סד'	קרן פנסיה	קרן מקיפה		קרן משלימה (כללית)		פרטי התקשרות של הנציגים
		ד"נ מהפקדה (ב- %)	ד"נ מצבירה (ב- %)	ד"נ מהפקדה (ב- %)	ד"נ מצבירה (ב- %)	
1	מיטב דש	1.49	0.05	0	0.05	נציג: אבי לוי 054-7091639 Avi.Levi3@MeitavDash.co.il נציג: ניר כהן 054-2981097 Nir.Cohen@MeitavDash.co.il
2	אלטשולר שחם	1.49	0.1	0	0.1	נציג: אילן קפלנר 052-6882342 ilan.kapelner@focus-inv.co.il נציג: אילן פופל 052-22290409 ilanp@altshul.co.il

בקרנות בהן יש יותר ממסלול דמי ניהול אחד, הבחירה במסלול היא של חברי הסגל (כמובן, השיקולים הם בהתאם להפקדות ולצבירה האישיות שלהם - ויש לבצע את האופטימיזציה, כאמור, מול יועץ פנסיה מורשה שימונה לצורך העניין ע"י כל אחד מהגופים שהוזכרו מעלה). ניתן לעבור ממסלול דמי ניהול אחד למסלול אחר בכל עת. בהקשר הזה נציין כי על אף הדרישה, כחלק מההסכם, למינימום צבירה עבור האופציה הראשונה בקרן הפנסיה "כלל", הובטחה בפועל ע"י הקרן גמישות מרבית.

דמי הניהול למקבלי קיצבה צפויים לעבור שינויים רגולטוריים בשנים הקרובות. בפרט התקרה, שהיא כיום 0.5%, צפויה לרדת באופן משמעותי. לפיכך, החלטנו לא לכלול את ההצעות לגבי דמי הניהול האלה בטבלה. נאמר רק שנכון לעכשיו כל ההצעות לגבי הפרמטר הזה הן בין 0.3% ל- 0.5% מהצבירה. דמי הניהול המשופרים ביחס לצבירה ולהפקדות, כפי שבאים לידי ביטוי בהצעות של כל

הקרנות למעלה, **מובטחים לתקופה של 10 שנים לפחות**, כפי שדרשנו והתעקשנו במהלך השיחות.

שימו לב כי באופן בלתי תלוי במסלול דמי הניהול, בכל קרן תוכלו לבחור בשלל מסלולי השקעה בהתאם לרמות הסיכון אשר אתם מוכנים להן. החל ממסלולים בעלי סיכון נמוך מאוד ועד למסלולים מנייתיים כמעט טהורים אשר מתאפיינים, היסטורית, בסיכון גבוה. קיימים גם מסלולים מבוססי גיל, לפי העדפתכם האישית.

ארגון הסגל יקצה לנציגי הקרנות איתן הגענו להסכמים אלה חדר בקומת הכניסה לבניין ארגון הסגל שם יוכלו בתאום מראש לפגוש את חברי הסגל.

המעבר מקרן פנסיה אחת לאחרת הוא פשוט ביותר ולמעשה החלק המסובך ביותר בו הוא שיחת טלפון לנציג או נציגת קרן הפנסיה אליה אתם מעוניינים לעבור, בדומה למעבר מקרן השתלמות אחת לאחרת.

במידה ואתם כבר מבוטחים ע"י מי מהקרנות אשר הציעו דמי ניהול מופחתים עליכם לפנות לנציגי הקרן המתאימה על מנת להחיל עליכם את דמי הניהול המופחתים הללו.

נקודה חשובה היא כי חברי הסגל כפרטים יכולים לשפר את דמי הניהול אפילו מעבר לדמי הניהול המשופרים שהוצגו. באופן כללי, מרגע שחבר או חברת סגל פנו לנציגים של אחת הקרנות וביקשו לעבור לקרן הפנסיה שהם מייצגים מתחיל תהליך שראשיתו במתן גישה לנציג למסלוקה הפנסיונית של חבר או חברת הסגל. לאחר 2-3 ימים יתבקשו אותם חברי סגל לתהליך של חתימות אלקטרוניות אשר אורך לכל היותר כרבע שעה ובסיומו מתחילה תקופה של 10 ימים שבה הקרן אשר ממנה אתם מנסים לעבור יכולה לנסות לשכנע אתכם להישאר אצלה. הם כבר יתקשרו אליכם. תהליך זה קרוי בשפה המקצועית של הקרנות "שימור לקוחות" ובמסגרתו יכולות הקרנות לבוא לקראתנו כפרטים אפילו מעבר למה שהן יכולות לבוא לקראת ארגון הסגל. זה כמובן כבר יהיה גם תלוי בכמות הכסף שנצברה אצל חברי הסגל הספציפיים בהם מדובר ובגובה ההפקדות שלהם. ככל שהצבירה בקרן גבוהה יותר, יכולת המיקוח משופרת.

עכשיו הכדור אצלנו ובהצלחה לכולם!

הערה חשובה

מידע זה נמסר לכם על ידי הארגון אך אינו מהווה בשום אופן ייעוץ פנסיוני או פעילות שיווק פנסיוני מכל סוג. לארגון אין מומחיות מיוחדת בנושא או רשיון לתת ייעוץ ואין בדברים שפורטו מעלה משום המלצה או הבעת דעה על קופה זו או אחרת או על מסלול השקעה זה או אחר.

פעילות הארגון היא לספק לחברי הארגון אפשרויות חדשות ונוספות - לשיקול דעתם של כל איש ואישה. כל התקשרות או פעילות בעניינים אלו הן פעולות פרטיות ועל דעת חבר/ת הסגל בלבד.

בברכה,

רום פנחסי

יו"ר ארגון הסגל.